

TERVETULOA!

Juha Hakkarainen
Puheenjohtaja
Suomen Metsäyhdistys

Mikä on Suomen Metsäyhdistys ja Päättäjien Metsäakatemia?

Arvoisa ministeri, hyvät Päättäjien Metsäakatemia 25. kurssin osanottajat ja alustajat, hyvät kollegat! Suomen Metsäyhdistyksen puolesta minulla on ilo toivottaa teidät kaikki tervetulleiksi Päättäjien Metsäakatemia avajaisiin.

Viime syksynä 130 vuotta täyttänyt Suomen Metsäyhdistys on kuudenkymmenen metsällisen ja lähellä metsäsektoria toimivan organisaation yhteistyöelin. Sen toiminta-ajatus on tuoda esiin metsien mahdollisuuksia yhteiskunnan ongelmien ratkaisuisissa sekä edistää metsien vastuullisen käytön hyväksyttävyyttä. Yhdistyksen työkalu tässä työssä on avoin ja kaksisuuntainen viestintä metsäalan ja muun yhteiskunnan kanssa. Toisaalta Metsäyhdistyksen tavoitteena on myös kehittää metsäsektoria viestinnän keinoin.

Suomen tulevaisuuden menestystekijöitä ovat osaaminen, uudistuminen ja yrittäjäys. Metsiimme pohjautuva osaamiskeskittymä, metsäklusteri, tarjoaa monia mahdollisuuksia maamme talouden, työllisyyden ja hyvinvoinnin kehittämiseen. Metsään ja puuhun perustuvien elinkeinojen toimintaedellytyksistä huolehtiminen sekä metsäympäristö-kysymysten hoitaminen vaativat eri alojen monipuolista osaamista sekä yhteistyötä.

Suomen Metsäyhdistyksen yhteydessä toimivan Päättäjien Metsäakatemia tarkoituksena on vahvistaa suomalaisten vaikuttajien kiinnostusta ja edellytyksiä hyödyntää metsien tarjoamia mahdollisuuksia yhteiskunnan kehittämisessä.

Metsäakatemia tarjoaa eri alojen keskeisille vaikuttajille kohtaamispaikan, jossa on mahdollista saada tietoa, luoda kontakteja sekä muodostaa monipuolinen näkemys metsään perustuvan hyvinvoinnin haasteista ja mahdollisuuksista. Kukin Metsäakatemia toteutetaan kahdessa jaksossa, koostuen yhden päivän mittaisesta seminaariosuudesta ja kolmen päivän mittaisesta maasto-osuudesta.

Päättäjien Metsäakatemialla on nyt käynnissä 12. toimintavuosi ja akatemian käyneistä on muodostunut merkittävä yhteiskunnallisten vaikuttajien verkosto. Jo noin 700 vaikuttajaa yhteiskunnan eri sektoreilta on ”metsäakateemikkoja”. Metsäakatemialle on edelleen tarvetta ja tilaus. Tästä kertoo se, että tämänkin vuoden kursseille oli halukkaita selvästi enemmän kuin kykenimme vastaanottamaan.

Varsinaisten akatemiakurssien lisäksi järjestämme säännöllisesti Metsäakatemia-brunseja päivänpolttavista teemoista. Seuraavalla brunssillamme 30.9. Sitran yliasiamies Esko Aho esittelee metsäteollisuuden toimintaedellytyksiä pohtineen työryhmän loppuraportin.

Päättäjien Metsäakatemia ei ole pelkästään kansallinen konsepti, vaan siitä on kehitetty Forest Academy Communication Programme –franchising-tuote. Nyt ensimmäinen Forest Academy lisenssi on myyty Latviaan ja kiinnostusta tuotteeseen on useissa Euroopan maissa. Paraikaa neuvottelemme Päättäjien Metsäakatemian – viestintäkonseptin kehittämistä osaksi Suomen kehitys yhteistyötoimintaa.

Hyvät kuulijat!

Kiitos, että olette vastanneet positiivisesti pääministerin kanssa lähettämäämme kutsuun. Voin luvata, että teillä on edessä mielenkiintoinen akatemiakurssi niin täällä Majvikissä kuin myöhemmin maastojaksolla.

Myös akatemian järjestämisajankohta on poikkeuksellisen mielenkiintoinen. Finanssikriisi on johtanut siihen, että osa Wall Streetin investointipankki-ikoneista on tuhoutunut. Mitkä tämän kriisin lopulliset seuraukset ovat maailmantaloudelle, Euroopalle ja Suomelle on vain arvailujen varassa.

Samaan aikaan kotimaiset metsäteollisuusyritykset ovat uutisoineet historiallisista tuhansien työntekijöiden vähentämistarpeista ja parin miljoonan tonnin paperikapasiteetin alasajosta. Metsäteollisuuden raaka-ainehuollon turvaamiseksi hallitus joutui kesällä turvautumaan historialliseen puunmyyntitulojen veroaleen.

Jälkiviisaasti voi todeta, että metsäteollisuuden strategia ei varmasti ole ollut kunnossa. On puuttunut näkemystä ja rohkeutta uudistaa toimintaa silloin kun bisneksellä menee hyvin. Sitran strategijahtajaa siteeraten ”Ei ole tehty väärää asioita, on tehty oikeita asioita, mutta aivan liian pitkään”.

Kolikon kiiltävämpi puoli on, että nykyiset eivätkä vielä tulevatkaan metsäteollisuuden alasajot merkitse sektorin loppua – päinvastoin. Ne ovat alku uusiutumismelle. Toistaiseksi noin 15 prosenttia Suomen paperiteollisuuden bruttokapasiteetista on suljettu tai siitä on tehty sulkemispäätökset. Se on iso luku, mutta toisaalta kapasiteetista on jäljellä 85 % ja lisäksi jäljellejäävien tehtaiden kapasiteetit nousevat kokoajan korjausinvestointien myötä.

Mitä tulee suljetun kapasiteetin tilalle? Suomen metsäsektori on kehittynyt kaskeamisen ja tervan polton kautta lankun ja sellun tuotantoon ja siitä eteenpäin ensin sanomalehtipaperiin ja viimeksi hieno- ja aikakauslehtipapereihin sekä pakkauskartonkeihin. On aivan varmaa, että tämäkin kriisin jälkeen löytyvät uudet menestystekijät - mitä ikinä ne sitten ovatkaan.

Toisaalta on aivan varmaa, että tämän kriisin seurauksena metsäteollisuuden strateginen herkkyys ja ketteruus tulevat lisääntymään. Samalla strategialla ei voi enää ratsastaa vuosikymmeniä.

Kun metsäteollisuuden megatrendi ja metsien taloudellisen käytön veturi on tähän saakka ollut sellu- ja paperiteollisuus, niin nyt metsien käyttö on selvästi monipuolistumassa. Eri maankäyttömuotojen ja myös eri metsänkäyttömuotojen välinen kilpailu tulee kovenemaan.

Todennäköisesti uusi megatrendi metsien käytölle on nousemassa energiantuotannosta ja ilmastopolitiikasta. Koko Euroopassa bio- ja puupohjaiselle energian tuotannolle asetetut tavoitteet ovat huikeat. Toisaalta metsäkato on globaalisti selvästi suurempi CO₂-lähde kuin koko globaali liikenne. Metsäsektorilla, niin meillä kuin muualla, on paljon ratkaisuja tarjottavana ilmaston muutoksen hillitsemiseksi.

Venäjän metsäsektori on niin globaalisti kuin Suomenkin näkökulmasta kuninkaan tekijän paikalla. Valtavat metsävarat ja niiden käyttö, nouseva metsäteollisuustuotanto ja kasvava kysyntä ovat tekijöitä, joita emme yksinkertaisesti voi jättää ottamatta huomioon, kun suunnittelemme Suomen metsäklusterin tulevaisuutta. Hyvä esimerkkinä tästä ovat puutullit ja markkinahuhut venäläisten halukkuudesta ostaa suomalaista metsäteollisuutta.

Pääsette kurssin aikana dialogiin eri asiantuntijoiden kanssa näistä metsäsektorin uhkista ja mahdollisuuksista. Metsäakatemian kurssin keskeinen näkökulma on juuri metsäsektorin uudistuminen. Uskon, että teillä on paljon annettavaa tästä temasta. Kuten jo alussa totesin, tämä ei ole koulu vaan vuorovaikutteinen keskustelufoorumi.

Toivon teiltä aktiivista ja innostunutta otetta ja toivotan kaikille antoisaa Päättäjien Metsäakatemian kurssia!

Kiitos!